[Контрольный экземпляр]

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома,
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советеи Министрий Советеи орган
(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз • ШОАТТА, 17 март, 1973 шу. • № 33 (5294). Мах 2 кеп.

Пятилетка хIоалагIча, хоадамбеча шера дIадодар кIезиг а деш махулла дукхагIа дикал лакха йола продукци яккхара шерра социалистически яхь яьржай Грозиерча Электромеханически завода къхьегамхошта юкъе.

ХIаваза белгалбаьннаб хьалха латтанан. Царех ва слесарь-сборщик Багапов Хьабибула. Ух шера шин бетта план 170 процент кхоачашъеш пов. Багапов. Из духьашха балккха толам бан. Заводе ше болх беча итт шера даим хьалха латтан хьавоагIаш хIинаре дакъа лоцарца масал гойт до, соахь цо еннача рационализаторски предложенех массехх язар сом найда баьлар производствана. Из ва агитатор, цехови комитета член. Дедарло делаерша оагIур оз ХьабибулаI. ХIалта дикача производственникашта духха веза. Коммуниста нов. Багапова дош дешнаб ух шера план хIинаб дукха хьалха кхоачашъе.

СУРТА ТIА: Багапов Хьабибула шин балха участке.

И. ПЛИЕВА сурт.

Дега йIовхалца

Кхоана ткъаь пхиъ шу дуз Болгаре Халкъа Республиканеи Советски Союзан юкъера доттагIалах, вIашн гIулакхаш лелаларах, вIашн новкъостал дарах йола Договор яь. Вежаршка долча мехкий халкъана цIенача дег тIара безду юкъера доттагIал дIатIех чIоагIдеш дола из цIей.

Дохаргдоаца доттагIал тосаденнад Нохч-ГIалгIайчена Болгарен къхьегамхошта юкъе а. Вай химикаш хиннаб химически производство вIаштIехьжикад новкъостал де Болгаре бахьа. ХIалта вай республике хIинца а болх беш ба вежаршкарча республикера бахька гIишлошъераш.

Ух деношка вай республикерча промышленни предприятеша чакхдийнад болгарски доттагIашца вIашагIкхетараш, торжественни сабреншо хиннад.

Цу тайнарча вIашагIкхетарех цхьаннех дувцаргда вай тахан.

Грозиенски ремонтно-механически завод. Механизмта оборудованена ремонт еча цехе массанахьа а хоз чIоагIа детта тIоаргаш. Шоаш болчу хьошшагIа ченача Грозиенски газопереработывающи завода объекташ хьалъеш болча болгарерча гIишлошъераш группа проаба Христо Христова маькхбахька цеха а завода а болхлой ба уж.

Болгарера баьхкача гIишлошъеранташ цеха болглоштен юкъера IимерзалI кIез а совIоолиехьан цхьа мотт: ишкъалар хьашех фусамдай вIашн боьзача хана.

— Мичча ва со, — дIавовийтар ше цеца начальника. ХIалта шийна хозячх биет а хилар из хьашшага болгарий металла.

— Іа бувцар цIена трахийски диалекта мотт ба. Со се а ва царех, — гIадвахар совдальар нов. Христова.

Ишта дIаоделадеар Болгарен СССР-ан юкъера Договора 25 шу дизара хетадаь вIашагIкхетар. ГIакхча шоай веза хьаша цехе гIолла чакхвьккхар фусамдаьша, шоай балхах, къахьегама тралицеи а хинна дIаэттача гIулаккех, производстве хьалха латтарех дийцар.

Цул тIехьагIа Христо Христова дийнар Болгаре а вай мехIа а ше еш хиннача гIишлоех, шинна а мехIа наха юкъера доттагIал кхы а чIоагIдара хьакъеъхьарча цар лоархIамах. Ше хиннаь, аьлар Х. Христова, Азербайджане, Нефтекумске, Нохч-ГIалгIайче.

ХIалта ше дIа мел кхьаьчча мотт ге советски наха боккхача безаман доларгдоацча ' доттагIалца, ше тIаьмаш хиларах дийнар но къьсетта дог айденна.

Цул тIехьагIа ГРМЗ цеха болглоша дехарах Христо Христова шийх аьлча а дийнар лоацца: юкъера школа яьккхачул ,тIехьагIа механика говзал ше карьерзаьь хиларах; хIинца Ростоверча инженерно-строительни института шоллагIча курсе деша ше хиларах; шоай группера дукха кагирхой Советски техникумашка, вузашка деша этта хиларах.

ВIашагIкхетар чакхдаллалца йолча юкъа ше мел даь къамаьл духгагIча дахьке эрсий меттала дир Христо Христова. Бакъда шин наьна меттала цо даь къамаьл а кхетадора цеха болглоша. Цунна вола шин тайнара «кIалмаь» ваь хьашшийн фусамдайн дегай йIовхал.

Докхха цIей — НРБ-енеи СССР-ан юкъе даьа доттагIалах, цхьана гIулаккхан лелаларах, вIашн новкъостал дарах долча Договора кулгаш яздаь 25 шу дизар белгалдакха «йIчаш я Болгаре Халкъа Республика. Бокхха ба цуи лоархIам Болгареца. Эзарна масалашца гIолла бакъдеш да вежарий доттагIал.

СУРТА ТIА: Чирпанерча юртбохкама машинашъеча завода цехе. Цу предприяте продукци геттара дика лоархIаш я Советски Союзе.

БТА — ТАСС сурт.

ВАЙ ДОТТАГIА—БОЛГАРИ

Кхоана 25 шу дуз Советски Союзан Болгаре Халкъа Республиканеи юкъера доттагIалах, вIашн гIулаккхан лелаларах, вIашн новкъостал дарах йола Договора нулг яздаь. Из юбилей иштта торжественно езъю цунца доттагIалн вIашн лаккхан леладелгеи дийн чIоагIлуьш шерлушн латтача вежаршка долча мехкашца а.

Айтха гIулаккхацара бувзамаш эттад Болгаре Халкъа Республиканеи Нохч-ГIалгIайченеи юкъе. Масала, массехх шу да вай республике цигара ена гIишлошъерий йоккха группа болх беш йола.

Вайцига боккхача лоархIаме объект хьалъеш ба уж. ХIалта вай грозиенски химкомбината шоай новкъосташа новкъостал ду химически производствотовеча.

Ух деношка вай республике Советски Союзан Болгаре Халкъа Республиканеи юкъера доттагIалн лелаларан вIашн новкъостал дарен Договора 25 шу дизара хетадаь вIашагIкхетараш, торжественни сайренаш чакхъьяьнай. Царех лаьца я ух оагIув тIа оаха кепатека цхьайола материалаш.

ДОХАРГДОАЦА ВОШАЛ

Советски нах дег тIара чIоагIа духхабеаш, лоархIаш, царна баркал оалаш белгалдоаккх болгарски халкъе СССР-ен НРБ-енеи юкъе даьа доттагIалах, цхьана гIулаккхан лелаларах, вIашн новкъостал дарах йола Договора 25 шу дизар.

Болгаре миччаьа шо дахача а, шозна бIаргагургда вай мехкий халкъий доттагIалах лаьина беркат. Советски Союзо новкъостаа а деш хьалъаь 180 йоккха завод—таханарча Болгаре индустриальни база. Димитровград, Рудозем, «Марица-Изток», Кремиковцы — уж ерригаш а тхона еза болгаро-советски доттагIалл символаш я, цу объектех хIаоначга советски проектировщикий, машинашъеий, монтажникий, кхыча специалистий кхъьегам бахаб.

Шолг кароарча, аххараьа пятилетка йоккхагIйола объекташ СССР новкъостачна хьалъеш я. Кремиковски металлургически комбинате советски IаьрзачуьнаIа металлурге хIаллакаьта опыт Томаьл боккъонца йола университет яьй. Колодуеза эттара хьалхара атомни электростанци советски проектагIа хьалъеш а советски оборудованеца кийчъеш а я. Девнера низ болча химически комбинате кхъьегам кIеанга бац советски специалисташ. Тахан из — лоархIамегIара керда гIирс. ХIалта пластмассаш еча цун заводо, сода деча предприятена, минерални удобрении еча комбинато цхьа шу даьнчара гIолла этгара хьалхара продукци лургьа.

Девнера гальа йоацца чакхйола тхона Молдавски ГЭС-а энерги телаш йола электропередачай линеи. Цу магистрала цIи символични я — «ДоттагIал». Цу магистраль кхы а я тхона советски новкъьаьтеи Iалама газ тергIолаш. Газопровода трасса хIаьнле яккха йолаенна экскаватораш.

Вай-тIин мехка юкъерча товарооборот ткх шера 2,6 миллиард сомага дIакхоачаргIа. Советски специалисташа ду новкъостал, зазран болча болгараша СССР-е дешар, болгарски гIишлошхоша СССР территоре тIа керда мощносташ хьалъеча дакъа лацар, цхьана Iама-тохкама балхаш дар, «Интеркосмос» программагIа цхьана гIулаккхан леладар, делегацеш дIа-хьа ахийтар, организацеша, городашта юкъе доттагIалл бувзамаш лелаьар — дерригаш па лаьрхIаца а шина да 1948 шерарча договорад хьахинна дика хIаман.

Из лоархIаме документ дIаоделадаьл 1967 шера 12 мае Софие КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежневеи БКП ЦК Хьалхарча секретара, НРБ Паччахьалкхен советан Председателла Т. Живковеи кулгаш яьлыча керлача договора тIа. ДоттагIала керлача хаоте хьахьекхаь хIинца цхьана лелаьча гIулаккхий лаьхбенна боорам, чIоагIбаьб интернационализма идеей сийлахь бекхца янз.

Цхьана лелаьча болгаро-советски гIулаккхий опыт — СССР-да чIоагIа цхьоагIо хилча мара социалистически мехкаш тоаме деррIаха йиш ца хилара дола докха тешал. Болгаро-советски бувзамаш — паччахьалкхенашта юкъера гIулаккхан минта хила лелаьа хьахьекхаь йола керда тайна этгалон. Дерригачен исторически лоархIам болаш да советски опыта йIалькIйча ганза лаьра тIа. Болгаре докхаий тодамаш дахар, СССР-о деча новкъостало Болгаре гIиш хилийтаб ткъаь пхиъ меграла цIи символични я — «ДоттагIал». Цун магистраль хIуьнга ю тхона советски новкъьаьтеи Iалама газ тергIолаш. Газопровода трасса хIаьнле яккха йолаенна экскаваторашца, цу хана шоашца меца хиннадале а.

Лаьдувларш багIарий юкъмазан сийдийнад Советски Союзе ду новкъостал бахьан долаш хIинца шиъ даьхе тоабенна мохх а хинна тIехьагIа. социалистически лагера мехкашца ева торговлен докхагIдолаш дакъа СССР-а, кхоачаш, болгарски къьхьегамхой тIа-тIа лаьхлуш лаьтта хьал-торо вай балхьеий-дIаэттарах даьнна беркат дI — хьашка хIинца.

— Советско - болгарски доттагIал лаьим дахарга, — йоаь шиъ къамаьл чакхдолаш Стоян Стоянович, — хIинца ъьаьча из вай кхеа я. Из иза хьаьча вай дакъа болгарий дар. Из кхета а деш, оаха шIьаьха а ях советски нахага докхха баркал хилда шозна!

В. СЕРГЕЕВ.

ТОРЖЕСТВЕННИ СОБРАНИ

Селхан Старопромыслоски района Пролетстага шIеларIа культура цIагIа Болгарски Халкъа Республиканеи СССР-ан юкъерча доттагIалах, вIашн гIулаккхан лелаларах, вIашн новкъостал дарах йола Договор 25 шу дизара хетаьь торжественни собрани хилар.

Зале ех Болгарен СССР-ен паччахьалкхенний гимнаш. Цул тIехьагIа сийлен президиуме керлар КПСС Центральни Комитета Политбюро.

«Болгарски Халкъа Республиканеи СССР-ан юкъера доттагIалах, вIашн гIулаккхан лелаларах, вIашн новкъостал дарах йола Договор яь 25 шу дизара» хетаьь докхах йIар КПСС Грозиенски горкома секретара П. Н. Громова.

Цул тIехьагIа собране кхаььал дIар Болгарски коммунистически парте ЦК партера Стоян Стояновича Волковске.

Цо дийнар вежаршка долча мехкашта юкъера духха тайнара бувзамаш чIоагIдара долча Договора лоархIамах, Нохч-ГIалгIайчени Болгарен къьхьегамхошта юкъерча доттагIала тIехьагча гIулаккхех.

Тхакха торжественни собране болгаро-советски доттагIала Ерригелонаи Комитета шIеларIа тIайна письмо дIадийнар КПСС Старопромыслоски района хьалхарча секретара С. М. Магомадова.

Торжественни собрани чакхъьяьначул тIехьагIа Старопромыслоски района художественни самодеятельносота коллектива концерт хилар.

А. Н. КОСЫГИН—ИРАНЕ

ТЕГЕРАН, 15 март. (ТАСС). Ирански правительства вехарагIа доттагIал лоацца визитаца пена указаза волча СССР Министрий Совета Председателла А. Н. Косыгина сийна сеязьи саррахь прием йар Ирана Премьер-Министра А. А. Ховейдас.

ДоттагIалла хьалашца чакхъьяьна прием йодча хана цига вар Ирана Премьер-Министр А. А. Ховейда, кхыча механизацеча гIулаккхий министр А. А. Халлабеги, меджлиса председатель А. Ризаи, министраш сената председатель Шакиф Имами, ирански къамаи международна компане директор - распорядитель М. Этбаь, парламента депутаташ, Ираера СССР посол В. Я. Ерофеев, хIинца ишта кхыболда официальни нах.

Приеме къамаьлаш дир А. А. Ховейдасн А. Н. Косыгинен.

ТЕГЕРАН, 15 март. (ТАСС). Ирана шахиншахица Мохаммед Реза Пехлевена вIашагIкхийтира ва къамаьл деш а хилар СССР Министрий Совета Председателла А. Н. Косыгина.

Беседа йолча хина уж дIа-хьа лагабаьлар советско-иранск гIулаккхий дешаех а шинца оагIонна хьашт долаш йолча дуиен хьакъашта юкъерча актуальни проблемаех а цоашта хетачох. Шинна а оагIоранах а мехка халкъайкадир Советски Союзан Ираноан юкъе цхьана леладу дикача гIулаккхан шинна а мехка халкъийн машар чIоагIбаьрь духьа дIахо а дегIаьхьувла шоашт дага хьлар.

ДоттагIалла хьалашка беседа йолча хина шига дакъа лаьцар Ирана Премьер-Министра А. А. Ховейдасн кхыча механизацеча гIулаккхий министра А. А. Халатбарен.

ТЕГЕРАН, 15 март. (ТАСС спец. корр). Тахан кулгаш яздар Исфаганера металлургически завод шеръеча цхьана къьхьегара хьакъехьа СССР-ан Иранан юкъе пьча соглашенена. Соглашенена кулгаш яздар ирахьарча экономически бувзамашта йолча СССР Министрий Совета Паччахьалкхен комитета председателла заместителла И. А. Кулсеен экономика министра хьалхара заместителла Ф. Наджмабадеи.

Кулгаш яздеча хана - цига бар СССР Министрий Совета Председателла А. Н. Косыгин, Ирана Премьер-Министр А. А. Ховейда, экономика министр Х. Ансари, Ираиера Советски Союза посол В. Я Ерофеев, кхыболда официальни нах.

ДIАХО ТОХКАМАШ ДЕШ Я «ЛУНОХОД»

ГАЬНАРЧА КОСМИЧЕСКИ БУВЗАМА ЦЕНТР, 14 март. (ТАСС). Бетта кхоалагIча ден тохкамашдара программа дIахо ихоачашъеш я «Луноход-2» яха автоматически аппарат.

12 марта 13 метр гаргга диаметр йодча кратера гонналъера моттиг Iомаеш хиннай аппарат.

ЦIу хана, белгалла аьлча, бетта породех меа магнит доаьл хара шоайла вIашкабоагIача биъ лостамагIа кратера тIаиахай автоматически аппарат.

13 марта бувзама аргIанара сеанс йолча хана йоккхача кратера юха тIа а ена, цун дукъ тIа бетта тIара бийса йьккхай луноходе. ХьалхагIа белгалъяьча панорамашка гIолла укхаза гучалъяьнай дукъа эволюци хуъча хана тохкамаш тийна хиларе тешал деш йола шоай тайнара терраса. Уж хувцамаш мадарра Iомадаьд автоматически аппарато.

ХIанз ше латтача моттиге тохкам бан яьлначчул тIехьагIа къьлбаседа - малъболенгалъа дIахо гIорьгьа луноход.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

1973 шера 14 марта Лаккехьарча Совета Президиуме совещани хилар Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета массазарча планово- бюджетни, законодательни предложенеий, кагирхой дешашта йолча, промышленностеи, гIишлошъераи, транспортен, бувзамен дешашта йолча, , ,нахкара хьадоагIаича къьхьегамхой депутатий Советий декларий къьхьехьа къамаьл дир Лаххехьарча Совета Президиума председателла нов. К. И. Оздоева.

ИйслагIча пятилетка кхоалагIча, хоадамбеча шера дехьараш кхоачашдара тIаберзабаь массазарча комиссей болх ,вIаштIехьбаккхара дешаех шоашта хетараш дийнар совещане дакъа лацараша, ух шера массазарча комиссей гIулаккхан чIоагIдара тIаерзаь мероприятеи белгалйир.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЖУРНАЛИСТИЙ СОЮЗА ПРАВЛЕНЕ ПЛЕНУМ

Селхан КПСС обкома политпросвещене ШIагIа республикан журналистий Союза правлене IУ пленум хилар. «Пятилетка хIоалагIча, хоадамбеча шера заданеш хаьлха хьалха кхоачашъера Ерриг-союзне яхь йоаржаяьра хьакъеъьа КПСС ЦК, СССР Министрий Совето, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК даьча соцамашка хьежжа копайовзон, телевиденен радион боьлхошта хьалхашка латтача декхарех» аьнна доклад йир цига республикан журналистий Союза правлене председателла В. К. Балясникова.

Докладах йолча пренешка къамаьлаш дир: **З. А. Мехтиева** — «Ленинан некъ» газета отдела заведующе, **Ю. А. Айдаева** — «Комсомольское племя» газета редактора, **Н. А. Лыкошас** — «Химик» многотиражни газета редактора, **М. Д. Мельничука** — «Строитель коммунизма» яхача Шелковской районни газета редактора, **М. М. Хамхоева** — «Сердало» газета редактора заместителя, **И. А. Якубова** — «Грозиенский рабочий» издательства директора, **Н. В. Задравне** — «Красное знамя» яхача Гудермесски городской газета редактора, **Х. М. Галаева** — Нохч-ГIалгIай радио - керттера редактора.

Дийцеча дешаех лаьца пленумо йоагIаш йола решени тIаийдар.

Пленума балха дакъа лоацаш бар идеологически балха бола КПСС горкомин райкомийн секретараш, городскойн районнин газетий редакторан редакторий заместителаш, многотиражни газетий редакторан, республиканскин газетий отделий заведующеш, телевиденен радиовещанен боьллой.

Пленуме къамаьл дир КПСС обкома пропагандан агитацеи отделла заведующе заместителе А. А. Ковалева.

ЦХЬАН ЗАВОДЕРА АТЕИСТАШ

Кхаьхьатама овсарле лаьха Зиналарша, лоттаГІаш долаш, барт тайна хиларна цІи хеза дукхаха шераш хьалхарІа дена хьайоаГІа Октябрьски революцие орден лелаеча «Красный молот» завода коллектин.

Коллективан доахка дика меа дола гІуллакхаш — из да заведа партКомо беча бокъонна кхетама балхах хьахиннар. Интернационални лоттаГІал, коммунистически сахьетам болаш хьекам телара дешаш заводерча коммунистий терхама вокъмоттІре латт. Уьх тІехьажча хана лиька тоабеннаб чхъаза атеистически болх а.

Белгалдоалаш да, из цІенхаттам дІаболабара дола бахьан соалха дь хьадда социологически тохкамаш хилар. Ховш мадарра, тохкамаш дь керттера дош дар кхьехьамхоеч доахка дина гІуллакхаш минташ хьожиГІа. Иштта хаттараш дальчу тІехьаГІа тучадьлар, дынах тешаш бола нах еррига на заводе 3 процент хилар. Бакъдар аьлча, царех а берриган бан дынах бокъонца кІоаргІа дог тІебина, уьх дукхагІа дьхьа самалий пиво - лелабеч ва, хІалъта а цу кхаь процента атеистически кхетам балара дешана цІенхаттаргІа хьажанза аЙийтанзар партийни комитет.

Политически дешара кабинете вІашагІтІелалай атеизма сонет. Цуна кхаталлу кабинета завед дующе Недельникова Любовь Леонтьевнас. Совета окъебахаб: паучкома секретара заместитель В. П. Починкина, № 9 йолча цехьа мастер М. А. Шабазов, активнет Эдилсултанов Хьарон, ВЛКСМ заводской комитета секретарь Виктор Поповинкин, «Машиностроитель» яхача многотиражни газета редактор К. Д. Соколов, кхыбараш.

— Из гІуллакх тхона керда да, — яхаш дуьхьа совета председателе ла Л. Л. Недельниковаса, — цьа бакъда. оаха ХІанзие а лаьрЛіад ну гІуллакха чакхйоахача мероприятеша нах дукхагІа юкъеза. 5 секци вІашагІтІеллай оаха: ленинизми пропаганда,- кхьастКъасечча дынах тешаш бола. Вопросаша бола, атеистически сайренаш, кепайозонга гІоллара пропаганда, политинформатораш агитатораш кийчбу.

Секцешта кхагалде оттабаЛ дийша, кхеташ бола новкъостаН. Пхуо сеоГІа, терхалтыай дар балха башхалонаш а. Лекционни пропаганда секцена кхугаделга тІадилад партКома секретара заместителе нов. Починкинана. Атеистически сайренай секцена керте этгай библиотека заведующи А. З. Ульянова, кепайозонга гІоллара пропаганда секцена — многотиражни газета редактор нов. Соколов.

Еррита заводе цхьа ди оттадьл лекционни пропагандина. Из кнодтале цкьа хид. Цу дийнахь кхайбе боалабу КПСС обкомерени горкомерен, «Знание» яхача общественра квалифицированни лекторш - атеисташ. Цар лекцеи йийнай цехашка, культура цІагІа, общественнпа. Цар темаш — «Моцт аграрни къаьча Балама вилехи Іилмин дынон яхар», «Дын тоабанин цар малани», «Дезале бераШта атеистически кхетам балар», кхыяраш. Ешаш йола лекцеи кераста а бугалба а — шина на дынах лаьна я.

Атеистически конференции ий. Лекцеи йолалдале хьалхарІа дына духьалъера духьалъна фильмашна хьежар конференце дакъа лоцлраш: «Ксенія Благиенная бакъдар», «Лайна шераш». Цуг тІехьаГІа Л. Л. Недельковаси политически дешара Шеи боалоче В. И. Ежовкимовеи цхьалъача меттаца, дика кхетадергделаш дийцар ленински атеистически тІехьаленах, дукха масалаш а кхуллаш дог тешалир дыше сага кхетам лакхбара чоаттІа новкъарле ешхиларах. Конференце кхамальш дир: заводоуправление инженера, нов. Линников, профсоюза завкома председателя нов. Ковалева. Цар дийнар ды кхайкабераша - таханл ца Іилмаца тарбе, Іилмаца карагдуьла хламан дахьа пурамийца «да» ала Іертаи леладу гІуллакхан. Вай мехка дына гІуллакхаш леладара бахьанех дийцар ше кхамаьл деш библиотека заведующе и. Улановас.

Атеистий секце балхах хьажинарахаи хІаллие а гуш да. К. Д. Соколов керте латтача кепайозонга гІоллара пропаганда еча секце многотиражни газета тІа кепатехьй Іилма - атеистически темах йола дукхха материалаш. Полит-информаторашни агитаторашни кийчбоча секце масеех семинарий. Лагадохдараргіа ахьча, атеизмах йолча совета агитколлективна на июкье 27 агитатори политинформатори ва. Парех дукхха чар хьинаре дІаболабаб болх, бекхтокам хеташ ихоачашнех партийни поручени. Дика кийчьаьи кхераш тамиеи чакхъалъакхар беседа Эдилсултанов Хьарона. Пун беседа тема: «Ширача замах ихоедача дын гІуллакхашни уж дІадахара нахьжаин». Иштта дика чулоацам болаш беседа яр цеха мастера Михаил Александрович Пинчука льр а. Цу активисти ешна нахьжаин». Иштта дика чулоацам болаш беседа яр цеха мастера Михаил Александрович Пинчука льр а. Цу активисти ешна нхьалъха а я лоарХіаме поручени. Дынах тешаш волча Б. къьстета беседа я цо. Пун цІин тайнан цІин йиша яккхар оаха. Пулаях мишпах ьъача, цу болхлоче ший вахар. чоаттІа ергадаккхад. Атеистий новкъостъана динпад из хІама. Ставропольски духовни семинари яьккха ва болхло Б. Священник тІило кийрчун хІанзан из. Нов. Пинчука собарша, заделца, дог тешадеи къамаьл ду болхлочунца, дын дохьаьжа тІа - тІа дуьхьагІа мукъавоах цо из. ХІанз дикагІвола производственник ва Б., болх тІехдика а беш хаддаиза тІехьхоачашъо цо балха нормаш.

Дынах тешаршца къьстеткъьста болх бева секцена июкье ва нов. Пинчук.

— Из, хетаргаьха этгара халагІа йола секци я, — йоаь сетера председателя Л. Л. Терентьевас. — Хьара дынах тешачун дагардаш кІоаргІа хь, саг цун дын чу верхавь бахьанаш малагІаш да ха гІерт тхо. Бакъдар аьлча, хала гІуллахх дар из. Лоралун хила веза уьказа, тешаеш, сабарца дувьа деза, цхьабакъда, кхоаре гІертан, ина ши бешт дувьа вІалла а метагІдан. Кхетадеи да, ший дына уйлаш саго еза хеташ лелаелга, цудувьа цун уж доастамъхха на а гІерган, саббарга воздействи ю оаха цунна.

Иштта, гІина тІехьа гІа боакхаш, уйлаеш, ина ши бешт ду этеттаеш, шоай доккхеи дикеи гІуллах. Хіара саг бахьан долаш лоаттабу оаха къовсам, берриГІа боаллой дизъача, ираъеча бахарца бахьаргболаш, — дын хаьт уйлаш да цар шоай вахар бальдерзадергдоаладеи.

А. КУИМОВ

КИЕВ. Ший революционним къьстетъмеи традицеиц цІи деза я В. И. Ленина цІеграГІа «Красний» яхача киевски завода коллектива. Завода цехашка цеграГІа баржаш лаьтт ише ден заделеи лиъ дийнахь, кхоачашъера тІехьа ра патриотически болам. Этгара хьалха цун юхь дІаболаьяьрех паГІа ца шлифовальщик А. А. Донченко. Кердача образецан долна партийни билет этгара хьалха цунна ленаа.

Цунца цхьана партийни билеташ дІаийдар токара «мастера — дошо кулгаша» А. Д. Ювченко, коммунистически къьстетама удорника Г. А. Васюкова, цена комсомольски организацие секретара, наладчика Вознюк Михаила, завода кхыча коммунистана.

Цу дезача сийлахь ерелрината хьалхалаттача коммунистана цІи нар массаза а хьайоагІача трактористГІа кердача образецан долна номер паГІ йола партийни билет Владимир Ильич Ленина цеграГІа яздан хилара хьакъеча хозача кхао дальа доккхача дикагетерах. Ленински партийни билета кулгаздаьз КПСС ЦК Генерални секретара новкъостъа Л. И. Брежнева.

Ленин, — доахор коммунисташа, — массаза а тхоца ва. Ленин — коммунизмага болама пальхаГІа долхаш аЙ яь тха бабарх. Цу пальхаГІа бІубенна коммунизмага дуг советски хьажъ Коммунистически парте.

СУРТА ТІА: (ьарДехьара дьтеъьа): «Арсенал» яхача В. И. Ленина цеграГІа киевски завода лингвІбола производственнинаи «мастер — дошо кулгаш» Социалистически Къьстетам Турпал шлифовальщик А. А. Донченко, «мастер — дошо кулгаш» коммунистически къьстетама ударник, шлифовальщик Г. А. Васюков, механически цеха партийни организацие секретарь, «мастер — дошо кулгаш, шлифовальщикий коммунистически къьстетама бригада бригадир Г. М. Рюмков, цеха комсомольски организацие секретарь, фрезерни станоикий наладчик М. А. Возняк керда партийни билеташ йьайиьа.

С. Титова телеграф. ТАСС фотохроника.

Кхоана—Парижски коммуна ди

ХІара шера 18 марта дезду Франце болхлой классо, халкъо Парижски коммуна Ди, французски историен дунен халкъаната юкъерча боламеи бокхкача лоарХіаме хинна хІама. Мехка историе хиннача керттерча событех цаІ хинна дІаэттай Парижски коммуна. Болхлой классца диктатура хьалхара опыт яр из. Цхьа бІаь ну совета цхьаъа юхьханна цо хьахьекхар халкъаната юкъерча барт-цхьоагІо, шийна тІехьха гІордоЛча ноахаленаната керда нахьаьи декхар. Дунен прогрессивни низаша лоаттабеча къовсама, юкъе ХІанз а бокхка лоарХіам болаш я Парижски коммуна традицеин урокаш. Парижски коммунараша барриКадашка къоьсам лоаттабьча гІулакха тІехьа лоарХІ шийх французски коммунистически парте.

СУРТА ТІА: Парижски коммуна деношка.

ТАСС фотохроника.

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕРИЙ ТОЛАМАШ

Хьайбай продуктаи дуккхагІа яхарап кийчъяраи яьржача Еррігосовзин социалистически яхьа юкъе баха пятилетка хоадамбеча, кхоалагІча шера доккхий декхараш тІаийлад Шелковской район оча кхъьегамхоша.

ДІадахача шера биГІагІча квартале еррита халкъа боахама планаш тІехьхоачашйир района: дуьх — 107 процент, цІура — 104 процент, тха — 110 процент, фуаш — 127 процент.

Цунца цхьана деррига ницаш оарцагІдьлар 1973 шера хьалкарча кварталца план толамца кхоачашъера.

Хьалхарча деношка денз дика дІаоладир шоай керда гІуллакхаш района хьайбаи леладеча фермай кхъьегамхоша. Шера хьалхарча бетта дьхьача толамаша хьахьекхад цьоаларІа кварталр лаерйар кхоачашдеркхиар. Еррига район дуьх дакхарен доккарен кхъьхарча квартала халкъа боахама план 8 феврале 110 процент кхоачаи а аь, хІанз шеалагІча квартала чотах дуьх доххаш да. Тарга бе района кхъьегамхой пачхьалкхенга пигреи фуаши доххара хьалхарча кварТала план кхоачашъе а.

Района хьайбаи леладеращта уж толамаш дьха новкъостаи дир «1972—1973 шш. Іан замалаьх хьайбай продуктаи йоаккхилгеи кийчъеигеи алсамдакхар дуьхьа хьайбай боахама болхлой Еррігсовзни социалистически яхь юкъе жазпрах» бона КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС соцам шерра дІаболзийтара юхьханнарча партийни организацеи, колхозий правленеша, юрта боахама специалисташа бальча балхо.

Ййслагіча пятилетка хоадамбеча, кхоалагІча шера динза дарговоаца декхар санна лаьрхІа тІаийлад ферай кхъьегамхоша социалистически декхараш.

Фермай специалистийи заведующеи керттера гІуллакх — хьайбаи лерттІа кхоабилга дика вІашгІтІелбаккхар. Кхъьтета деттача доаханна луча доакъарІа ъел эша протеин, кальи, Зоофер хилийтара йоккха терко ю уьгІача.

«Красный пахарь» яхачі кохоза Чувалов Цаи Истошович кулгалдеча хьалхалаттача ферма антивистаца декжурство оттаьл дийнахь буси тІехьожам лоаттабу доахан рационара хьежжа кхабара. дийнахьара раепорядок телхайтан, цунна цхьана бокхха терхам тІабохийт хадданза хий хилийтара. 18—20 градус мела муж лоаттабара.

Иштта болх вІашТІехьбьяькхача цу коллектива шура якхкара районе хьалхара моттиг яьккхай.

ХІара кхоабача Іаттатара дийнахьи буси 7,6 килограмм шура йоаккх ферме.

Ужк шера хІара кхоабача Іаттатара бетта кхо бІаь килограмм шура яьккхай цу колхозе хьалха латтача доярка Шавова Зурпас.

Лладахача шера социалистически яхь остафета сийленца дІахьош и Ленина цеграГІча юлгоаз Багаев Арона кулгалдеча ферма коллектин. Хьайбаи къьгбарга хьежжа шура совтьярхиларах тийна ба уж. Цудуьха бокхха терхам тІабохийт хьайбаи деледераша рационаГІа доакъар дехкара, ханнаха хий меладара.

Цу ферме хІара кхоабача Іаттатара дийнахьи буси 7,5 килограмм шура йоаккх. Хьалта ферма хьалхалаттача доярка Габарова Елизаветас хІара кхоабача Іаттатара ух шера цхьана бокхха 2890 килограмм яьккхай.

Шелковской района хьайбаи леладераша, специалисташа шоай низ кхоачар дерзда патнлетка хоадамбеча, кхоалагІча шера хьалхарча деношка дІаоладенача социалистически яхьа скйг на бойтаи дІаха а шерьяра.

Д. ПОТОТНЯ,
Шелковской района юрта боахама управленге керттера зоотехник.

ТІЕХНХОАЧАШЙИР ПЛАН

Хьинаре къьхьайгар февраль бетта МагІалбикерча бурувдеттача балхий управленге болхлоиа. 1032 процент кхоачашйир цар февраль бетта план. ПланагІа 1050 метр буруь тоха деза бар мехьдалъгахой, хІалъта цар техар 1100 метр.

Къьстета дика болх бир А. Варламова, А. Спутиева, А. Тихомирова кулгалдеча бригадаша. Масела, бригадира Вэрламов Александра куглаеча бригадаша. Хьайбаи къьгбарга хьежжа шура совтьярхиларах тийна ба уж. Цудуьха бокхха терхам тІабохийт хьайбаи деледераша, специалисташа шоай низ кхоачар дерзда патнлетка хоадамбеча, кхоалагІча шера хьалхарча деношка дІаоладенача социалистически яхьа скйг на бойтаи дІаха а шерьяра.

Шелковской района хьайбаи леладераша, специалисташа шоай низ кхоачар дерзда патнлетка хоадамбеча, кхоалагІча шера хьалхарча деношка дІаоладенача социалистически яхьа скйг на бойтаи дІаха а шерьяра.

Шелковской района хьайбаи леладераша, специалисташа шоай низ кхоачар дерзда патнлетка хоадамбеча, кхоалагІча шера хьалхарча деношка дІаоладенача социалистически яхьа скйг на бойтаи дІаха а шерьяра.

№ 5 ЙОЛА «АГИТАТОРА БЛОКНОТ»

КПСС Нохч - ІІалагІай обкома пропагандан агитацеи отдела «Агитатора блокнота» арГІанара, ихедагІа номер кепатехьа аралыпай. «Кхеб интернационализ стан» яхача редакционни статьяца дІайолалу из.

«Агитаторан политинформаторан долча новкъостала» яхача рубрикана кІа кепатехьа ца 1973 шера лаьрхІа Нохч - ІІалагІай промышленносто, гІишлошъечеи транспортен болхлоша тІаийна социалистически декхараш.

«Пятилетка гвардейний опыт— массанена!» яхача рубрикаца и П. А. Тараканов начальник цоЛча хьалхалаттача бурувдеттача бригада ошутах лаьца Грозненски бурувдеттача управленен паргкома скважинаш хьалъяра технологена тІахьожам лоаттабеча комиссе председателя В. Эдилсултанова азъьль статья.

Дунен халкъашта юкъерча хьалех лаьца я «Латински Америка: къовсам лоаттабь шу» яха В. Воровска статья.

Социалистически яхьах лаьца кепатехьа аралыпна литература могадау «Агитатора блокнота».

КИЕВ. Ший революционним къьстетъмеи традицеиц цІи деза я В. И. Ленина цеграГІа «Красний» яхача киевски завода коллектива. Завода цехашка цеграГІа баржаш лаьтт ише ден заделеи лиъ дийнахь, кхоачашъера тІехьа ра патриотически болам. Этгара хьалха цун юхь дІаболаьяьрех паГІ ца шлифовальщик А. А. Донченко. Кердача образецан долна партийни билет этгара хьалха цунна ленаа.

Цунца цхьана партийни билеташ дІаийдар токара «мастера — дошо кулгаша» А. Д. Ювченко, коммунистически къьстетама удорника Г. А. Васюкова, цена комсомольски организацие секретара, наладчика Вознюк Михаила, завода кхыча коммунистана.

Цу дезача сийлахь ерелрината хьалхалаттача коммунистана цІи нар массаза а хьайоагІача трактористГІа кердача образецан долна номер паГІ йола партийни билет Владимир Ильич Ленина цеграГІа яздан хилара хьакъеча хозача кхао дальа доккхача дикагетерах. Ленински партийни билета кулгаздаьз КПСС ЦК Генерални секретара новкъостъа Л. И. Брежнева.

Ленин, — доахор коммунисташа, — массаза а тхоца ва. Ленин — коммунизмага болама пальхаГІа долхаш аЙ яь тха бабарх. Цу пальхаГІа бІубенна коммунизмага дуг советски хьажъ Коммунистически парте.

СУРТА ТІА: (ьарДехьара дьтеъьа): «Арсенал» яхача В. И. Ленина цеграГІа киевски завода лингвІбола производственнинаи «мастер — дошо кулгаш» Социалистически Къьстетам Турпал шлифовальщик А. А. Донченко, «мастер — дошо кулгаш» коммунистически къьстетама ударник, шлифовальщик Г. А. Васюков, механически цеха партийни организацие секретарь, «мастер — дошо кулгаш, шлифовальщикий коммунистически къьстетама бригада бригадир Г. М. Рюмков, цеха комсомольски организацие секретарь, фрезерни станоикий наладчик М. А. Возняк керда партийни билеташ йьайиьа.

С. Титова телеграф. ТАСС фотохроника.

ДИКАЧА НАХАХ

БЕРАШ ДЕЗАШ...

Оалаш да, сага вахара лоарХіам цо дальа дикача гІулакхашца кхоастабу, аьина. Из дагадеар сона Шальарча № 8 йолча школе истори яьккап Іулуьа Зинаида Ивановнаца къамаьл деш. Цу школе со ненавар Шальа райо оно заведующе Р. Лукьянчиковас Зинаида Ивановна чІоагІга могарях.

Цхьабола нах хул къамаьла тІера болап, шоаех лаьца лувца дукха деха па дезаш. Парех ящ Зинаида Ивановна. Цо дукхагІа дувц шоай школа хьехархоех, хІалъта кхьастта хозаеташ — ший делархоех.

Хала ха яр Зинаида Ивановна Пятигорске хьехархой институт (юкъера специальны образовани лора цу тайнарча институташа) чахх а яьккха ший мараца (из а пар хьехархо) Ведана района юртарча школе хьеха ена 1946 шу. Школе берашта тоьлпар ваше тетрадаш, деша книжкаш. Таханл занятеш чакхъьяьлча кхоана школе доагаделе даха гуде берашца хьунагІа ухар хьехархой. Цхьабакъда, ха да ма йоаь тоалуш доагІар мехка а наьха а хьалап. Цгухьа Зинаида Ивановнаи тІаийлад ший образовани лакхъе — 1952 шера из деша этгар Грозненски педагогически института заочни отделене. Из институт дика деша ший чакхъьяьккхачуьа тІехьаГІа 1957 шера Зинаида Ивановна яха а болх бе а Шальа ера. Цу хана дена цу района № 8 йолча школе къьстеташ къьабаГІа из.

Духха да Шабла а вай мехка дукхахча моттигашка а цун деша рхой хинна нах. Из къьхьоьг бай мехка цІейи дезаеча денош ка цунга кхухьайтача «Агитатор» яха редакционни статьяца дІайолалу из.

«Агитаторан политинформаторан долча новкъостала» яхача рубрикана кІа кепатехьа ца 1973 шера лаьрхІа Нохч - ІІалагІай промышленносто, гІишлошъечеи транспортен болхлоша тІаийна социалистически декхараш.

«Пятилетка гвардейний опыт— массанена!» яхача рубрикаца и П. А. Тараканов начальник цоЛча хьалхалаттача бурувдеттача бригада ошутах лаьца Грозненски бурувдеттача управленен паргкома скважинаш хьалъяра технологена тІахьожам лоаттабеча комиссе председателя В. Эдилсултанова аьзьль статья.

Дунен халкъашта юкъерча хьалех лаьца я «Латински Америка: къовсам лоаттабь шу» яха В. Воровска статья.

Социалистически яхьах лаьца кепатехьа аралыпна литература могадау «Агитатора блокнота».

Алтайски край. Юркова Раисас кулгалдеча Барнаульски цІеноп деча комбината топпар хьоаха бригада бокъо а йолап Алтае дикагІьярех лоарХіаш я. Хіанзле пятилетка кхоалагІча шера лаьн кхоачашъыЙ цу коллектино.

Къьхьегама вахта дІаЗо хьош ба катирхой. Ер шу чакхдалалеъь Паччахьалнхен комиссера сакхат доацаш шиъ керда нах чуба-

Зинаида Ивановнаи школе истори хьех. Цудуьха цо ший балха керттерча декхарех цаІ лоарХі ший дешархой коммунистически сакхетам болаш, шоай дай къьхьегама а тІема а сийле йбзаш кхебар. Цу хьакъехъа цо бокхха болх бу урокашка дешара кхетам балара соиГІа пионеразеи мероприятеш чакхйоахан а. Иштта, Зинаида Ивановна классни кулгалхо йола 9 «А» класс болх бен я «СССР — са Дай-мохк» яхача маршрутах. Цу темах классе чакхйоах най мехка историех, сийлахьбоккхача В. И. Ленинен цун соратникийн вахарах, революционни паччахьалкхенн балхах йола бесеДаш, тематически выставкаш.

Хетаргахьа цун классерча бе раШта цІанкхха диилургдар шоаш еррига класса цхьана комсомоле дІаййда ди. Из хилар сбахка комсомол хьаьа 54 шу дездеча дийнахь. Из ди хьатІакхачалеъь дукхха хьалха дена цунга кийчо е йолаелар 9 «А» класс. Дешархо Зинаида Ивановнаца кІоаргІа Іомайир ВЛКСМ истори, шоай бесеДашка дийцар минта хила веза комсомолец, пар шоай школе бийцар района къьяна комунистаи, къьхьегама ветераиаи, района тайп-тайпарча заводашка комсомольцаи. Хьаьа комсомольца этгара керттердар шийна тІалилад гІулакх доатІача тайпара кхоачашдар долгІа кхетадеча дешархоца лаьрхІар шоай классе дешара тІекьабугарап ца хилийтта. Хіана аьлча, цо дешарап комсомоле дІаийбар. Иштта моайла тІаоли ги а деш, шоашта тІадилла общественни декхараш дика кхоачап а деш 9 «А» классерча дешархой тхьахьакхадаь уж берригаи цхьан дийнахь комсомоле дІаийбар.

Кхъча класеанкара, школашкара ладугІа нах ух Зинаида Ивановнас ший классе чакхйоахача эстетически кхетам балара семинара занятеша. Уж занятеи «Искусствай мехка йоаккха 40 минут» яхаи я. Дуьхьа за йоапдап цар шоаш гулбеннача дийцар истори чуьх эрсий передвижникаи аьина цІи дІалъяча башха-дикача художникий суртех. Цу темах массеех заняти хилар дар. Цига дешархоца Крамской, Серова, Ге, Поленова, Ярошенко, Суриков произведенеех, художникий биографеех дийцар, хІалъта лоарХіам болаш да уж передвижникий суртех книжкаи тІара хьалийца йоана шоай уйлаш йолап хилар. Зинаида Ивановнай класса

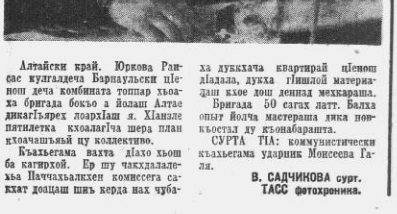

ХЬИНАР АЙДЕННА

Уьх ййслагІча пятилетка хоадамбеча, кхоалагІча, хоадамбеча шера шоаш тІаийна социалистически декхараш района толамаш кхоачаи а деш кхъьегаи я «Грозненгорремонт» ремонтно-налаточни предприяте коллектив.

Товарнини валовни продукци врахенера февраль бетта план дика кхоачашъыЙ. Турбинистийи котельшинийи слесарий бригаиан «Грозненгоро теплоэлектроцентраліка теплоэнергетически оборудованна капитальни ремонт е бо лабеннаб. Мэстер Радионов Павел керте латтача котельно-ремонтни цеха слесарий бригада хиная дизля хьалха Аргуненра № 4 йолча теплоэлектроцентраіа котлоагрегатаита капитальни ремонт чакхъяьккай.

Слесараи Николай Шипиков, Александр Юрьев, бригадир Илья Глушков, электросварщик Юрий Решетов — уж ба къьхьегама дикача балхаца болгагІбаннаран.

Х. СУРУДЖАНЦ.

«СЕРДАЛО»

2-гІа сагІ. 17 март, 1973 шу.

НАЬХА ХЬАШТАШ КХОАЧАШДЕШ

Шерагара шу массаза доал тоаруча советски наьха вахаро діадех ди тІехьа дукхагІа а тайпатайара а дола товарап хуьгІа. Партеи правительствап чІоагІа йожжо ю бахача наьха хьашташ кхоачандарар, доккхий декхарап оттаьл сферо болх бечу наха хьалхашка. Из дика кхетадеп къьхьег Грозненски шийпи объединенс шарпотрефа цехэ болхлоша.

Шерпотрефа специалисти хьа йоаржаг аьина партеи правительствап дать кхайкарап ьъа а лаьца, пятилетка уьх кхоалагІча, хоадамбеча шера доккхий декхарап тайпара шера план ханал хьаьха, 25-ча декабре, кхоачашъе, къьхьегама овсарле заданеп соГІа-5 процент лакъье, дукхха материал кхое зерал.

ДІадахача юбилейни шерачул а дикагІа лел хІанз цу цеха коллектина тІеГІлакхап. Январь бетта план 118,2 процент кхоачашйир, хІалъта февраль бетта — 115 процент. Дика чакхъяьнчай март бетта хьалхара декхаш я.

Хьалхарча кварТала план 100 процент кхоачашъерйа оаха, — йоаь цеха начальника Бабаев Аляпераф.

Ужкаа хьаду яслеика долча бекрадого жеу хиъап доал берзкъаьш, шоатап, бераШта а кхайпарашта а йола иенкап. Из дерриГІа хьаду объединение хІамап хьеш юхедуьсена кІапа, дьяре, ямпа, мацца онгеп. Болхлоша зехьа доадап ихьакха зиг. Царех, вІашагІта а тІаш, хьаю болхлоита, къьхьста автомобильни транспорте кулгап цІендара эша ветошь, хІалъта кІеша доккхагІдолча энгеп — меккхалъта чакхдоахача а кхыча а заводашка баха боалжача маьхаТІоагІа-ашап доала кулгахьеккхар-гап.

Цеха продукци вай республике меттеп, гамина цун доазод арахьа а кхоач. Цунга заказаш ду Ульяновскера, Оренбургера, Брянскера, кхычахьа.

Продукци дукхагІен дикагІен хьяра болхлоша толамаш дакъа доккха новкъостап ду царна хьеха кхетама болхо. Дуккхаха кьамех—ноахех, гІалгІаех, эрсех, ярмалех, жугатех — болча кхалаиза бокхха интернационални кхетам лу, лаккхар царна хьалхий доттагІаиа йола уйлаш, общественно - политически сакхетам.

Цудуьха йижарий санна баргтайна, йшаш новкъостап деш болх бу цеха кхалІаза. Толамаш доахача къьстета дика къьхьег Конопляицкая Нина Андреевнай бригадерча Кужанова Зояс, Геологесан Фасимас, Матаева Светас, Дьяченко Валентина Михайловна керте латтача бригадерча Хамзатова Сонис, Аурова Нинас, Нисмова Сонис, кхычар.

Ч. ЮСУПОВ.

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ХАЛКЪА ТІАХЬОЖАМА КОМИТЕТЕ

БІАЬСТАННА — ЛЕРТТІА КИЙЧО

Белгалдаьккхад, 1973 шера бІаьстан юхье кхаьнка деча балхашта кийчо яра тІаьхьожам лоаттабеш халкъа тІаьхьожама Гроznенски районан комитето, колхозийн совхозийн группашен посташен партийн организацеи кулгалца белгалара болх бан хилар.

Ухх шера январен февралца хьалхарча шин кІиранІен района халкъа тІаьхьожамхоь семинарашка, колхозийн совхозийн группалай постийн члений собранешка диканг тІаьхьожамхой декхаран. БІаьстан юхье ялаташ ДІадера кийчо ечен ДІадувьеи кана а 15 феврале, кхачкала а дуккхача группашен посташен шоз-шозза тохкаш баьб техника-на ремонт яра плаш мишта кхоначашъкаш, бу кийчаеган кхаьнка удоброени ДІаккхухьларен мишта лел хьожаш.

Цуз совгІа, парте районаца дага а йьина оттаьлча графикгІз халкъа тІаьхьожама районан комитето шоайла яь леламе колхозаши совхозаши кхаьнка дерг-доаччи баллишта мишта кийчьенай хьожаш царга шера яІаьш тохкамаш дайтад. 20 феврале цу тайпара яІаьш деш дола тохкамаш дьа дьаьнадар района дерригаца боазамашка. Тохкамаш деча дакъа лаьцад 300 сентага кхачкалца дола наха — халкъа тІаьхьожамхошца, колхозхошца, совхозхой боьлхоша, спецьалистша, юртийн поселенаш Советийн депутатеша, профсоюзийн комсомольски организацеи ваьнаца, комайлоьлеи боьлхоша.

Біаьстан юхье ялаташ ДІадера кийчо ева ийлеша кхоначашбоаьгаран таьна да доаллийтаеш ДІадьаьлад, йьхьта дукхача болхамашка тохкамаш дарах гучадьанаргаи совхозий производственни совещанешка, колхозий правленешка, парткомий заседанешка дийца.

Хіанз районан дерригача боазамашкэ лаьттанца болх буй фу ялаДуьк машинаш тоаьв йоалаш, фу кьоастадеши ДІадера дика яьй хьожаш латт, тоъшш доаллафу лахара оарцагІбалнаб, кийчбеши товзал лаккъешш ба механизатораши сельвьашкаш, сихлаь кхашка ДІакхуьлаш латт яхь. БІаШагІЬеала яьннай 75 механизаторавашн эвено, цу дьаьхье хьожйаш делпо 38. Кхашка шерачаеча балкаи планаш ДІекхачийтаб отделенешка, бригадашка, звеношка, царна тІаьчюаГІйьлаш лаьттан участкаши техникеи.

Колхозашкеи совхозашкеи техника тоаева, ДІаде фу кийчеча, кхашка удобренеш ДІакхуьхьачча кисьарчаи лоашдеи дакъа лоашца 350 халкъа тІаьхьожамхо. Ялаташ ДІадувьа юкъаГІа бІаьнгІйоллаш я хинна болх бергбола активах 300-нера кхачкалца яь юкье бола 98 тІаьхьожамхой пост.

БІаьстан юхье ялаташ ДІадера боахамашца ева кийчонна тІаьхьожам лоаттабеча хьинаре дакъа лоаш халкъа тІаьдожама районан комитета штате йоайана юртбоахама отдІело (заведующи нов. Лотиков), комитета штате боазнча инспекторша ин, Рогова, Родина, Рятькова, районин комитета членаша ин. Мизаева, Марченкос, Бакашева, кхыьар.

«Ермоловскийн» совхоза халкъа тІаьдожама группа (председатель нов. Исаев) 1972 шерте проарбобешш бабча тохкамбе ЦенкаштТа кхоначамбоашаран гучадьахад техникаца ямъ ремонта дикала, ремонтора трактораш арагецера кхашка яхо ДІадахьарен график кхоначашъера дамъера. Тохкамбе гучадьахарен группа биоро дийцина, совхоза партконе январь-боаш

ШОАТТДЕН ОАГІУВ

ГІОРАДАЬ лоа цІувзар когашта кІал. Бийса сийда яр, бетта сердало а кІайча лайво а гальнара гар гойтар. Карташта юхе тІар Дебахан. цо хьулайора из. Кьулбехьа юрта гальна йоаццан йокха тош яьлча яьлаяьра йоаццан сердал шаьрра гора цукна. Массехь дийнах дІаІемаар из йокхкий тоший юьларга, кхера-м кхерар, залс а, хьалха санна чІоагІа кхерацар. Дебахана хозра йокхка тош яьлча Іойжка есийга, уллуш кІоат, е ор доллаш. Мотт1иг хуше дІалочьуш есийга. Йитта хьийхадар пуцйна юрта тІом ма болабелларг. ТІехьаґІа-м ше а кхетадир цо из.

ТІехк йоаттІае санна шийла бийса я тховсара. Бакъда, шелал холам Дебахана. Дувдаденна да цун цхьанна. Хіанз шиЙ бохькан кхайна з йоахан тІакхуьлна машеларе а шелал ца хозилла мегар цукна.

Малх чубузцуо цхьана гІо вай аьнналар Дебаханга лоалоочо Лемкас. Цукна яха йиш хиланзар Дебахана. Зламига кІаьнк цхьа а вита яха карагІдалалзар. Хіанзхіанз вокха сага ши бежани вйна лоам яха мар-нана цІкхаччарга хьежар из. Лоам хьалгІо-м укхаНга а аьннадар, бакъда, ер яха разза хиланзар. Шу шу хьалха дІаьвелача шиЙ маьра кана тІа ца йоаан цхьа ян а дьккхача цунах вешнаро бокха Іотт1ам хургхьлярах цхьаккха шеко йолаш янар Дебахан. Пул совгІа юрта йиСтте тІом тІа латта мар-дан, лоам яхачар юхайоагІаргйола мар-нанеи цхьаь бита тоам хетадар.

Дебахана чІоагІа тамаш йора шоай лоалоочох Ахлаетек. Денкхина ина юрта гарга кхаччаьча оарцагІбалзар юртахой. Юртахой-м хаш. гонахьарча юртанкара локкха оарц дера. Ехьметтел Буро тІара эрсий ґаьр гІалгІайлша цхьана кІайчаьех латан. Бакъда, Ахлаеч шиЙ коара араволалан вапар. ШиЙ шин поІаз а вахийтанзар цо цхьаккха тІом бе. Шоай луккха хьайбаш а йина лоам хьалвахийтар шаккъе а.

— Цін хьашт лоаш дІан кхоасам, цін аьнна цунна хІанз, — аьлар цо тахан Дебахангга денкинкиний кІаиларг аххар пІсина гальна доацан йккхача, шиЙ коа яьккхача тола чура хьал а къадаь.

ТІом латтача ух массеех денна шийна ер массеза гу маьрдаьх Ахлаеча ю Іоттаран новкъа яр Дебахана.

— Йиах мичав из цІи летаер, — аьлар Дебахана раьза йоаццан. — Массара а санна из цІи йоае гІерг-кх дади а.

ЧІоагІа велавелар Ахлаеч. Тола чура хьалвала дагахь ши куг гІоргадьлар цо, бакъда, гальна доаццан пІаькха а дІандарг йккхача юха а дІалечкъар.

— Къоасамбар санна бола йиз гІертар из. Бакъда, кулгаш эгар, шалта муьх хьабеболла магацар. «Шалта санна ош. — дага дехар цунна, — уллур из дІатоха саг ца хиичча. Мичара етт ца ховча йокхкийча тошшта из ду гІерда шалтанга». Кхы талсанга чуклоандзар из. Цхьа юкъ яьлаткар цо шеЙьелча санна эгаен. Дебахана кхетадир ше кхераенниларг мара из кхы хІама ца хилар. Тхоьсара санна эгайора из денникиниех юрт лораеш болча юртахошта кхача шйца яхача хьалхарча бус а. ТІакхха а тёхар тІехьа , санна шийла хьашар.

«ІІакхха соца-м кхаьетаме хургІолаш хиннаЗш е вахар, — уйла йора цо юрта йиСте ше лай тІа уллаше. — Сона-м хан из дьала сайна эгІазахарга бахьан».

Бакъ зр Дебахан. Дика хІама цунна кІезиг дайнадар ше мел яхаШиЙ ярааех тийшар из Хьасанага ше мьырел дичь. Мара есар из, мар-дас а мар-нанас а шоай йоІ санна тІайийар. Кхы фу эшар цунна, керта тІа тхов бар, уллур ше еза а, шийна веза а саг вар. Кхы мел хар хьаьс мотт1игоаьн и из ше. Йалла хоастам ба. хоган, кулгаш гІалхьа да. Ц1 хана Дебахана йІалла мотта е мотт1апар диканна тІехьа во доаґІаш хургІда аьнна. Шийна кхаьча ираз енна дІаллалаца дІаГІорда аьнна хетар цунна. Цун мар шортта гаргал нах болдан вар — дьь вежарий, цар кьонгаш. ОагІув хьаллаца нах хилча атта да лаьтта вала. Чудухь дар Дебахан шиЙ а шиЙ мара Хьасана а ираэах тешар. Цуз совгІа цаІ мара воі воацан бохча дасн нанаси цхьаккха хІама кхоадацар Хьасана.

Ираси балеи пІаиШ тІехь-тІехьа лелаш да. Йоах. Дага а доацан бала кхьачар Дебахангга а. Іуура хъунагІа Хьасана дахча да йинга ворда сарраьха юртахошта яьсса Кьоасама коа йоалайир. Яьсса йоалайир аьлча-м ийсп хургІацар, хІанз аьлча, цу чу уЛар хІанз а шеддалаиза дола Хьасана дакъа.

— Са дьала! — цІоГІа иккхар Дебахана вийнача шиЙ маьра ВІарґкхетташе. Ший когашта кІалхара лаьтта да а соцаи лелаш санна хетар цунна, кхьаккха хІама а да гуп ВІаргашка боад эттар.

— Йолле, са йоІ, хьо мегарг1ыш ухаза латта, — пхьарсарга хьа а лаьча чуйінар из мар-нанас.

«Хіаъа, хіаъ, мегаргдан-те, — ше-шийца дагахь къамаьлаш дора Дебахана. Атта да мегаргдац оалаш. Тіакхха со хьанца йита вода ер, аз фу ер деза».

Халахетар де ййш йолаш яцар Дебахан. Хіанз - хіанз яхьш ешьена берах яр из. Иу бус ший цІагІара аралаьзар, набара бІарг вІашка биналлзар цо. Несий саготдеи кастКаета цун наЗарга ихача мар-нана цкъаьа гІийло еххар хозар Дебахана цІагІара, тІакхха цо тешийна деи дола къамьлл хоадр.

Іурра хайра Дебахана шиЙ мар ьлан вийназ а, хІана вийназ а. Хьасана нана маьре а яле цун дьь-дьь вошас вийнача сага мет-та пхьена вийнинавар из. «Хкоззха ихьа лийхаб цІарагІ вагарго, йоахар Дебахана. —Хьасан а вийназ, со а хІалакьлй, са керчу уллача берах, бо а дькл.

«Хіанз Хьасан дийна валаре из а хургІар шиЙ дьаьа, юртахошта уллур латташ, — уйлаи йора цо. —Аз лорабергйар из, дІандаргах лорабергйар. Цуннеи Іоажалаи юкъе оттаьрзар».

Цхьаккха саг дукьхьихетаиар цунна. Цхьаккха тІеІьлара тІакхтар. Цхьаьха Дебахана бІарг тІаоттар гаьна доаццан наькъ юккъе уллача Іаьржача гурмата.

— Са дьала, — цІоГІа иккхар Дебахангга. — Саг ва-те, ма тамаи из цхьаккха уллун а воацан ер укх ара витар, нагаьх чо хиина саг ер вале.

Гийла уэамаи дора наькъ тІа уллачи. Шиз бІарги мерзаки мара па гуш палчакйо кхаЙалаькххаар цун ноьх.

— Чоь хиннай хьона? — Мича хиннай? — шиЙ белажаи тІа да да талсаи сиха Іоа а оттадаь доарахоча Іотґлаййрзар Дебахан.

Шн бІарг хьабйлйар чоь хиннаЧо. Сага воозлургйолаш вапар из.

— Хий... хий да сона, —аьлар цо юхера з.

Чехкка талсанча чура чайнис хьа з аькхха кружка чу а детта хІанз а шеддалаиза дола гІалмахкий чай молаДир цунна Дебахана.

Хіанз вапар а хІама зац... Хьона дала йоал Йойла.

— Ка теха белажаи тІара ларламан а хоалаДеи шиЙ чухьанаъара коч Іоаькхкар Дебахана. Эламигачи сага тІаоьхха. ПІсина яькхка гІоотал а барзкъан а фетанган дІа а уэийтаьи хІа а дьсстаа наькъа тІа аьтта оагІорахьа яъ чоь дІайийхкар Дебахана.

«Хьасана ханнара саг ва, миска, — уйлаи йора Дебахана ше цун чоь ехкан йоалларе. — Хьалха ва ер вала».

(ДІаходоьар хургІа аргІанарча номер тІа).

ТАХАНИ КХОАНЕИ ХУРГДА

17 МАРТ

В. И. ЛЕНИНА ЦІЕРАГІА КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 17.00. «Гозобус» яхь мукъача деи кинохроникаи. «Механизированнаи континентхьин гІолаза» яха кинолекторий. 18.00. ГИЮ обществен. «Революционаи комсомуль» яха беседа. 17.00. «Таханарен кхоанарен Венгрие яхача кинжин выставказа яхье. 19.00. Лекцин оанн зад. Комедийнн фильма экран. 19.30. Йокъа-зал. «Мышоловка» яхь халькъа драматическа театра спектакаль.

ХИМИКИН КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 10.00. «Парижски коммуна сабсалгдаиаш» яха берий утренник. «Ручеек» яха кинотеатр. «Бъласта сказка» яхь кинофестиваль. 10.00. «Бригантина» яха клуб. Инженерата - туристаиаиха хетаьаь утренник. 17.00. «Шоана дукхаза анарашн» духовой оркестра выступлеиин. 18.00. «Комсомольска хьалхьнгІой Венгрии Хьалха республика Комиренске области комитетан делегацнйн комсьмольцаш яІаиаГІкхетара сайре. 19.00. «Хуушн боагІаранна дукхаза ун вахаш» вийзалаш Чечьлаиниан» яха доклад. «После происшествия» яха фильм. 20.00. «Промышленность яха клуб. «Комсомольска сий — Іаьла сийн» яха тематически сайре.

Н. К. КРУПСКАЯ ЦІЕРАГІА КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 14.30. Школаша дечча поезъостраза кинофильмаш хьожарга. 15.00. «Патриот» яха клуб. «Ваше здоровье» яха кинотеатр. «Ах сайре. 17.00. «Цар вахар Дьлъе лорарз» яха детаний конференци.

ПРОСВЕЩЕНИЕ БОЛЬЛОЙ ЦІА. 16.00. «Дежурнаин профессеск» яха дегаьлара журнал.

«КРАСНЫЙ МОЛОТ» ЗАВОДА КУЛЬТУРА ЦІА. 17.00. «Комсомольска университета заиит. Сомий бешаний факультет. 17.30. «Венгерски Хьалха республика» яха беседа. Кинофильмаш хьожаргда.

ПРОЛЕТАРСКА ЦІЕРАГІА КУЛЬТУРА ЦІА. 18.00. «Ахтырка яха клуб. Массовкаш «лоазарзан. 18.00. «Венгерски Хьалха республика» бола беседа. 19.00. «В. И. Ленина цІеранера культура Цін художественни самодеятельность коллективаш а вайбаш Хьошалагіа» яха сайре. Эстрадни ансамбль концерт. Венгерски ревюирие 64-ча шера тетадаь хореографически коллективаш хьажарга.

ГІЯНА КЛУБ. 16.00. «Дунен хозанаш» яха кинолекторий.

В. И. ЛЕНИНА ЦІЕРАГІА КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 9.00. «Малинок» яха кинотеатр. 14.30. «Сайгалк» яха клуб. «Гіа боах школьни крокодилов» яха литературна выступлеиин. 17.00. «Цаьа дег кинохроникаи. «Искусство бокхха инзз яха алькьнаи. 18.00. Политически шкул гІо. «Корда общество хьалхарахь яхха бокхха Парижски коммуна» яха лекци. 19.00. «Современник» яха литературни ансамбля концерт. 19.30. Комедийнн фильма экран.

ХИМИКИН КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 10.00. «Санта салай а сальера» а зяи яха утренник. 11.00. «Русско» яха кинотеатр. «Хьалха оазлаьа яха кинофестиваль. 13.00. «Бригантина» яха клуб. «Наьыькъина лелара бокъоаьи Іоаьлаи». «Ахмадка лелара яха» вокально - инструментальни ансамбля выступлеиин. 15.00. Технически литература обзор. 20.00. «Хьалаина лелараза ларкалин» яха сайре.

Н. К. КРУПСКАЯ ЦІЕРАГІА КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 10.00. Зламига зал. Къонуча дзержинний слет. 12.00. Профсоюзни клубьй «Комсомольска университета самодеятельноста хьажарга коЙбалланний конкурс. 15.00. «Тхо долтагІий зарничага дуненн тіа ба» яха беседа. 16.00. сахьат дьлаца деца. 20.00 сахьат дІалаьа машинописний сайсаи музей хургІда вийзаЛа.

ПРОСВЕЩЕНИЕ ЦІЕРАГІА КУЛЬТУРА ЦІЕН ДВОРЕЦ. Шахматни турнирза. Курьолча тІемаЛочуьи клуб. «СССР гергаьара нихьаьаца гІулаьа дар вай мехкахочун сийдоза дехкар» яха лекци.

«КРАСНЫЙ МОЛОТ» ЗАВОДА КУЛЬТУРА ЦІА. 19.00. «Мархаш хьа бІаьстн» яха берий цІеп. 19.00. Физкультурни клубь занети. 17.00. «СССР заьнарехьаьнга гІолаза» яха кинотеатрнестен.

ФЕРДОУСЕХ ДОЛА ФИЛЬМ

«Рустамах доала дувцар», «Рустам Сухрабах яьта фильмаш» яха киностудин коллективанен («Таджикфильм») уж картинаи оттадьала Кимягаров Борисан Рудаке цІерагІола республиканскин премин лауреатан.

Цу фильмай сценарин хьаьай таджикскин персидскин литературна классика Фурдоусе «Шах-наме» яхача лергІоаначча произведенце лаьра ІІІа.

— «Шах-наме» дувцарий маІане оттабзар — яхаи дувц кинопостановщика, — массасза а дикаиен воинен, бакъболчоь а харцдолчоь а хьже лаьтта къовсам ба, денал долча уйлаи сийлен эсалча уйлаи кІезиглаи я. Персонажий самалаша гойтараи — адамаланна массаза а дагахьакечи дагахьакечи проблемаЙ лоарх1ам: ишйсо бахьан долаш карагІдувлача денаЛеча гІулаьхий турпалал, тІом мегаргбоацаи лархІар, машар хестабар.

СССР-а а доазол дехьарча мехкий а экраиаш тІа дика могадеш хьажа «Рустамах дола дувцаро», «Рустам Сухрабн яха фильмаш.

Хіаьта хІанз малагІа болх беш ца Кимягаров Борис?

— Духха ха йоаьаш Гёте дьхенс хинназ со, — йоах постановщика. — Цун цІогІа бІаргкибор сона Гётес таджикско-персидски литературах дийзан перевод яьи мел доал йоазош гуалаь тІадьала тархи. Цешвалзаргар со цун дешаша: «Дуиеи тІа дикагІоала поэт ворхІ ва. Со з царех лоарх1а. Вешта, со-м мала вар Фердоусена юхеІ».

Фурдоусе цйй образ экрана тІа хьаоттас дага ва со, — йоах лІахо Кимягаров Бориса. — Чоалазне исторически ца цхьан сага-поэта вахара гІолла цхьаккха доагдоьа ГІа са. Фирдоусе кхеч къаьста кинематографена лаьрхІа ниЙсъелча санна литературна, селлара драматнчин я.

Виктор ЛЫСЕНКОВ. (АПН).

г. Душанбе.

Кхоалагіа, хоадамбеш дола шу — из цІи йолаш хургта СССР халкъа артиста грузинскин кинодокументалиста Георгий Ираклиевича Асатиане цІаьа доаккхаш дола документальни фильмаш.

Хуодеола лента турпалаш — тбилисски гІишлошъераши, метроераши, руставски болат лоаладераши, химикаши, курганскин автомобилзаводаш, чиатурски горникаш, зестафонски металлургаш, Ингури ГЭС хьалъераш, республика чай кхедераши комсаи лелараши, 1973 чера паччахьаккхеи задании социалистически декларации хаиал хьалха кхоачаьи дош ина ренна производства хьалха латтараш.

Миллиоиаи километражка дакхоачаи ба кинолаипар бе а йоаллаш Іилман-популярни документальни фильмаш Грузинскин студе художественни кхулгалочо Георгий Асатиане бай ннкъ. Дунеи 42 мехка хиннав из, масеех итт зоаз мотт пленка ирккхай.

Сийдаьс- боккхача Дьай-мехка тІем тІа советски халкъо лоатта-

Хургйола шахматист. Я. Цуева фотоснюд.

СПОРТА ХОАМАШ

ШАХМАТАШ

Республике хьалхара мотт1иг яккхара хинна кхаьетаме коьъеро шахматни кьашт чакхъьаннай. Шеловзаньча итте а туре пІаккха а эшз ца эшан чакхъьаннача Шмятова Лидияс яьккхай хьалхара мотт1иг. Итт1ех 9,5 очко яьккхай по. Цо толам боаккхаргбе ашна хет РСФСР ахфинальни яъашкъа а.

Шоллагіа мотт1иг яьккхай ворхІ очко йолча Осипова Инаис.

* * *

ДІайолаенай республика шахматни чемпионата ахфинал. Тхъьь шиъ шахматист ца яъашкъа дакъа лоайаьи. Царех бархІ мара вусаргаи финальни яъашка. Хіанз чакхъьяьнай ши тур. Хіаннае а белгалъяьнай лидерий группа. Мастеросала кандидат спорта Х.-М. Ошаева кхаЙоа яьккхар М. Пороговгареи Гудневгареи, мастеролла кандидата Р. Алимова - Гудервеевгареи Н. Шилокомовгареи «Локомотивечра» Шихарбеевгареи, Г. Егорушкина — А. Кульжинскегареи Х. Ведзижевгареи. Цу кхьанчега ши тур чакхъьаннача Мотт1ите ца шишша очко я. Цхьаша ах-ла ахс очко я А. Пашаева, Н. Мельхумяица, И. Кородева.

ШАШКАШ

Чакхйоакххаш з мехкашта юкъерча шашкаех йола малача наьха чемпионат. Хіанз ворхІ тур чакхъьаннай. Хьалхарча мотт1ите ва цхьаккха туре эша ца эшан хьавоагІа В. Шамов. Цун 7 очко я. Шоллагіча мотт1ите ва яхнех 5 очко яьккхз В. Гаиалуаев, кхоалагіа мотт1иг - ворхІнех 5 оч. ко яьккха В. Газалапов.

В. ЛАНСКОЙ.

Халкъа багахбувцамцара

ИЗ СОНА ХАЦ ХЬОНА?

Гальнарча наькъа вала цІаноагІам хиннав цІка лоамаро. ШиЙ нахата чІоагІа сатесса хиннав из. Юхера а шиЙ юртара цІка саг кхийтан яз.

— Фуд-малад цигахьа? Мишта боаккар са гаргара нах, моган барий? — хьаттад цо.

— ХІама дацар дикал совгІа, шун коара кьоарза жІали далар да лаьрхІача, — аьннад вокхо.

— Ай, цунна фу хиннадар?

— Шун юхкера етт а бешна, цІаьхха сов духха цун дудз дарах делар-кх.

— Эъ, етт сенах беннабар?

— Хьа нана енначуи тІехьаГІа цунга дІаьжажа саг а воацан белар-кх.

— Эъ, са нана а енначу?

— Дьара хьа да венначуи тІехьаГІа цун саготдеи из памогаи а хІинца кастта из а сенна дІа ма яьлар!

— Эъ фу хьадад-кх тха? — яккхад лоамароЧунга.

— Из сона хац хьона? — аьннад вокхо.

МИШТА ЛАРХІА ДЕЗА?

— Юрта мел вола саг вийха той дергда аз, — аьнна дукха нах вІашаГІтехаб цхьан вІаьккйча сагго. ШиЙ кхьна мангала кий а тиала, тина гІоттаи, бІоржашн а йийха, паха дІаэттан Цагеи а. Дудьаьвенача ихьан саго кхе нах баГІача готтача отара кІал а вига, кхехкалб бежана чураш хьалхашкаотталй ухьанна.

Иу гІулаьха раьза воацан сиха чу а паза, вийл лоалоочун цІнцІенагІа дола баркъка а дийха, затара кий а тиала, иохвенан Цагеи.

— Ассалам - Іалейкум! — аьнна геттара мерза моаршал а хьаттв, велавенна духьаьнаи фусамда. Безаме вахар - денар хьаттад. Хьаьний пІаГІа а чу а вьккха, ше урз а этта, шу дизза даа а маіа з оттадьа, Пагена.

Цигтача шиЙ доалаоочун гуржий алтзаах даьча чокхе Іерж берхІала Іочу з Іоттаи, даалаь веза хьашна, дазлаць, оалаш хинна Пагена.

—Эъ Цаген фу де воал хьо? — хьаттад цецвалнача фусамдас.

— ТхьоЗра со сай тишш гІоотал а ювхаи венача хана бежана чураш мара мича отхайир оаш сона, —аьннад Цагена. — Хіаьта хіанз ер шу сона а доацаи, укх са чохкена оттадьа лархІа дезаций аз?

ХЬО ХИННАВ-КХ ИЗ

Эгтара хьалха цхьан вІаьккйча сага цІагІа ниЙсвенна хиннав Цагеи. Цигача шийна геттара тара лесташ вола къонах бІаргвайбина чІоагІа гІадвахаи из.

Моллагіа вале а цхьаннахьа соим вайна - вайса саг ма вий ер, тІавахха салам а денна зерат де аз укхан, ашна велавенна цунна ДІаІавоалавенаб Цагеи. Вож а, ту гІулаьха чІоагІа ранза хиннв воагІам санна, духьаьнвенаб. ХІаьта Цагеи сихагІа из мархІа вола аьнна кийчулуше а, корта кизгах дІа а кхийта лозаваьи. Цигача кулгаиа шиЙ корта а лаьца, эъ дальлаць, Цагеи, хьо хиннав-кх из, яьхаз кизгача ше вайзача Цагеиа.

ХОЛО-АТТО

— Эггара хьлагІа а фуд, іЗаьта эггара аттагІа а фуд? — хьаттад Пагенага.

—Ший сесагаца къувсарал хьалагІа цхьаккха хІама а дац мотт сона, — аьннад Цагена. — Цхьабакъда, цкъа кхеравенна хьо цунна караводе, сесага шиЙ мьырал аттагІа а хІама дац!

ДІА ЦА ВАХЬИЙТА

ШиЙ цаІ мара йоацача газана кач гургал а вала, из йохка дагаьа вирана тІехьа а йийза, базар тІа вахан Цагеи. Цигача вийсвеннав кхо кху. Царех цхьанне газана качбалъца гургал вира пІоГах а вала, газа дІайинаЙ.

— Хіанзалца газа кач, эхкаш хинна гургал вира пІогаг бехкача кхьаЧа вай гІулаьх, Цаген? — аьнна тІехтехад шоллагІча кхуно.

Жи са вира дІалацалаьх! — аьнна цунга шиЙ вир ала а денна, газа лаха дагахьа дІа-хьа вездан Цагеи. Іу гІулаьха гІадвахаи вож, Цагена вир а ййца кхайлабаьнаи.

Газа а па кораеш кхавева, шиЙ вир дигалта а хайна, хинначух уйла а еш цІавоаан хиннав Цагеи. Цигача гІунна йисте геттара корта чубака вешхаи вагІаи цхьа саг вайнав цунна.

— Хьо хІана вела? — хьаттад, цунга Цагена.

— Дьара, Цаген, хьогвенна хий она дагахь со Іочувийрзача, кух гІунвача бохча Іочу ма денад са, из хьалдьакхіачунна дог раьза а долаш цох нийсса ах ахча ма дургбо да! — аьннад вокхо.

— Из бохча хьалеэача газа е йор ихаметта отта мегар-кх са, — аьнна гІадвахаи, сиха Іодьаьа шиЙ барзкъан цунга ді а еховодадь гІунча Іочувьаннав Цаген. Хіаьта велхаи вагІаи хинна кхоалагІа вола къу шортшта ухаи барзкъан а ййна дІавахаи.

Дахарах бохча а па коралаь, хьалкхайкача саго хьал а цо воаккхаи гІунча тоьал хьаЯккхай Пагена. Юххера а цо деттз пІогІа хеза бахар тІара бовгІача наха ше хьавакккхача. ІІахкайза картах бокхха хьокха а балькха, из лестабеи шеннгкьа бодача новкъа Іоводаенаеан Пгеи.

— ХІанз фу леладу Іа, Цаген?

— Хьаттад цох цецбаьнича наха.

— Лаьра воалл се мукъаГІ йа ца вахьийта! — яьхад Цагена.

ХЬАЙНА МА ХАРРА

— Берза кІаьхьа жІале кІазиларг мо марра ну хьаЙ сесагах мичв вухь хьо, лилла а пун дикал юнцаи, цунна хьестаауи ма вий хьо-м, — аьнна тІехтехад Пагена.

— Даьлаць, ма бакъдуп-кх хьо, — аьннад Цагена. Цхьабакъда. се тІъо шу лаьнна волча хаттана а хетар «со» аьнна, тІъьаи итт таьлча «сойн изиг» яха дийзар. ХІанз-м, хьайна маҳарра, «из» мара оаллаГа а дап.

Діаьздар Або МАЛЬСАГОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

17 март

I ПРОГРАММА

16.30 — Хьоноабаранта бола ширий программа. 18.00 — Кердалараш. 18.10 — Весбола телевидени. Хьайбаб дувп тІа. 19.30 — Гончарон. «Обрыв». Телевизионни спектакль премьера. Хьалха-ра дакъа. 21.00 — «Хьа. Информационни программа. 21.30 — Гончарон. «Обрыв». Телевизионни спектакль премьера. Шоллагіа дакъа. 23.00 — Спортивни программа. Писташъота - кердалараш, передачаш, программа.

II ПРОГРАММА

11.30 — Шиъ доаІзначІа бола кІалхазарах латар. Катаюой Ерригрсийски спортишни лоазаран. 16.05 — «Сказка». Октябрятата бола передача. 16.25 — Беравта дола мультфнлм. 16.35 — Кайченна оеспалист водани экзере вахар. 16.45 Кинокуэнна. 16.55 — Советско - Болгарскин дотгІая котталара. 17.05 — Хьалха-ра спортивни фильма киноэаз. 17.35 — «Лаьтта бахьана къастъешъ» яха художественни фильм. 19.00 — Хьалхазаттача механизаторий заняка дола концерт.

РАДИО

17 март

6.30 — «Юртара вахар» (иохчий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Хаоттам. 7.30 — «Грозненскнй рабочий». «Комсомольское племя» газетай обзор. 7.25 — «Сердало» газета обзор. 8.25 — Илдеть ботталга перспта дола концерт (иохчий меттала). 14.00 — «Довери-ше» яха мультфильм. 11.30 — «Кьонала-эфнр ет». Мастерий город. 12.30 — Концеот. 13.00 — «Са университеташ» яха художественни фильм. 14.40 — «Юртара сахьат. 15.40 — «Илан-75». 17.00 — Весбола телевидени. Кинонинк-

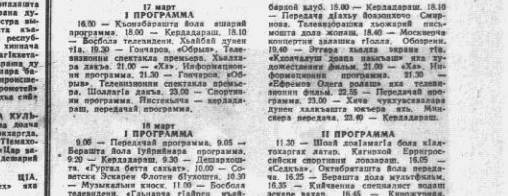

Газовни боахамашка могаль йоаДачен Аіазгьль йоацдчеп 5, 27, 50 литр чуйдчьа балдонашкарча а кхьча хІамашкарча коачача га зах пайда эцаш бодча беррнтача гражданашка «Чечингаз» производственни управленне ІІахойт ух дІаэзьяйтанза яьг ца хилар.

Шоаш кийчьыеча дІаэзьяна йолчеи газобаллонни ихьчеи установкаша, лелха а лелхаш, ба-

ХАОТТАМ

Тахан дийнахь республике ГІоллеп Грозиеп лувцалуш морхаш а йолаш, наг-нагахьа кІезиг-дукха йоачан а йолаш, кьиЛбасед-малхбузкъар секунде 8 — 9 метр болаш муьх а хьекхан хь хилз а фегара темпоратура республике ГІоллеп 4 градусн Грозиеп 0—2 градуси Йовхал йолаш хила а гарлу. Кхоачеи доммеи мохаш

Газет эрадуьа шинаеп, ерзи, шоатт1ен деношна.

ТХА АДРЕС: 364051 г. Грозный-51, Ленина улица 11 (3-ГІа этаж) Телефо наш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктохама секретара — 3-34-38; партийна вахарен культурен отделий—3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела—3-42-28; письмой отделен бухгалтереи — 2-60-71.

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный. ул. Ленина 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Редактора заместитель М. М. ХАМХОЕВ.

СФ02074. «Грозненский рабочий» издательства типографи. Революне проспект 7/64. Типографна нз-ва «Грозненский рабочий», проспект Революи ция 7/64. Заказ № 2850.